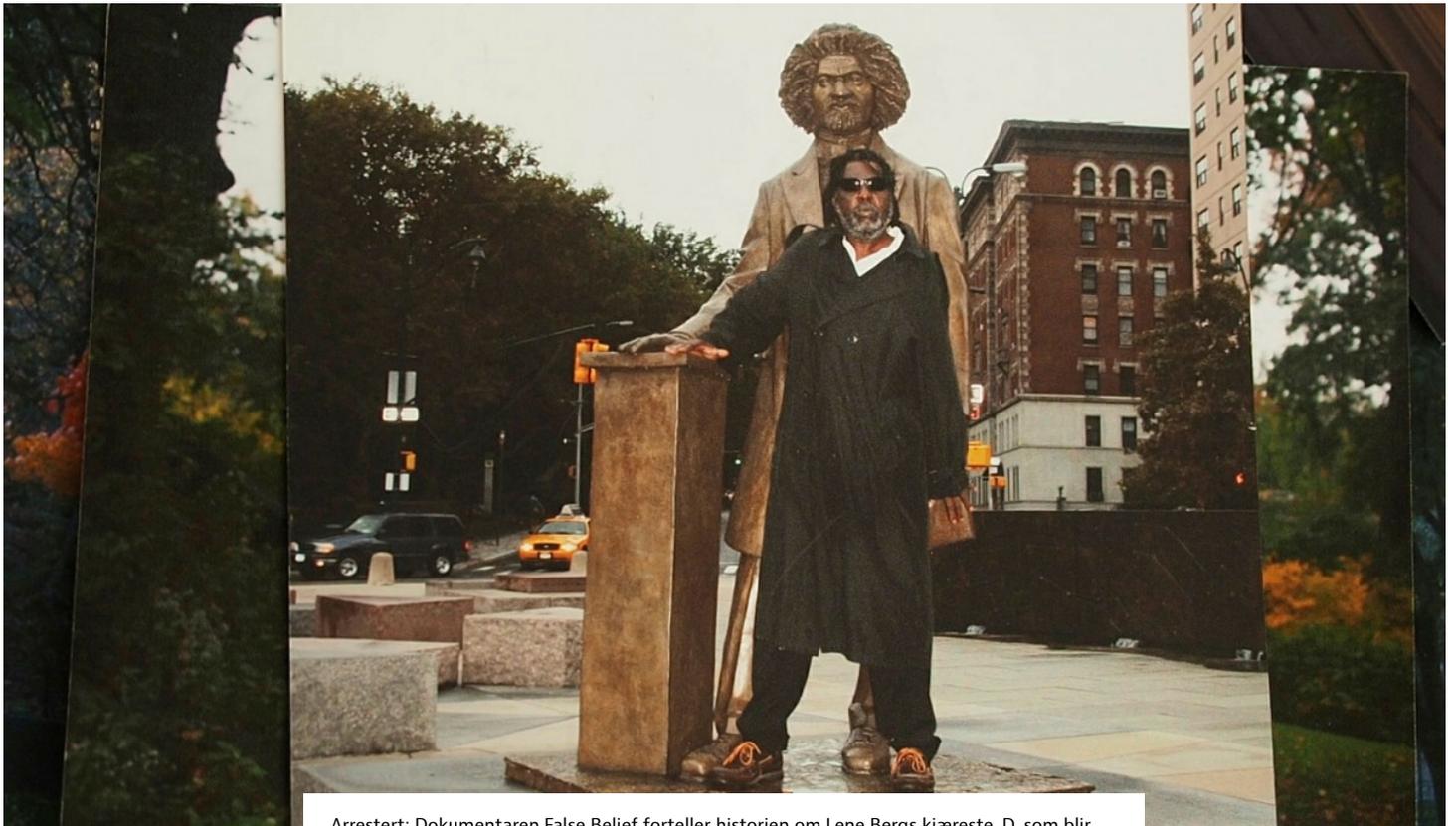

INTERVJU / DOKUMENTAR 15:03 - 12. februar 2019

- Homofile settes opp mot svarte

Lene Bergs nye film, False Belief, er en alternativ virkelighetskrim fra et stadig mer gentrifisert Harlem. Denne uken vises filmen under Berlinalen, og er nominert til både Amnestys filmpris og Teddy-prisen.

Arrestert: Dokumentaren False Belief forteller historien om Lene Bergs kjæreste, D, som blir arrestert og rettsforfulgt uten at han skjønner hvorfor. Foto: False Belief Film / 2019 FAB001 AS / All rights reserved

Pelle Bamle
Journalist

– I begynnelsen, etter at han ble arrestert første gang, følte jeg at vi var med på noe som var sjokkerende vanlig for svarte mennesker i New York, sier filmskaper Lene Berg.

I 2008 flyttet hun inn i leiligheten til kjæresten, som i filmen kalles D. At han ble arrestert virket latterlig og absurd, for det var D selv som hadde fortalt politiet at han følte seg trakassert av naboene, Kostakos og Dimitri. D er en svart forlegger fra Harlem. Det homofile naboparet er velstående huseiere, som tidligere hadde prøvd å selge deler av bygården de bor i.

I *False Belief* bruker Lene Berg utradisjonelle virkemidler for å fortelle historien om kjærestens kafkaaktige reise gjennom det

amerikanske rettsvesenet. For hva er egentlig forbrytelsen? Og hva er motivet til naboen og påtalemyndigheten?

Prinsippet om likhet for loven er veldig viktig, men fungerer det hvis folk ikke er like?

Toppen av isfjellet. Filmen er tatt ut til Berlinalens [Forum Expanded-program](#) og er en av fire norske filmer på festivalen, sammen Hans Petter Molands

Ut og stjele hester i hovedkonkurransen, *Månelyst i Flåklypa* i barnefilmprogrammet og kortfilmen *Pappa* i kortfilmseksjonen. I tillegg er *False Belief* nominert til både Amnestys filmpris og Teddyprisen.

– Egentlig hadde jeg ikke lyst til å lage film om det. Både fordi jeg vanligvis ikke bruker mitt eget liv direkte, og fordi jeg er en hvit, europeisk kvinne og dette handlet om raseproblematikk i USA. Jeg kunne ikke kodene, følte meg som en fremmed, sier Berg på telefon fra Berlin.

– *Når fant du ut at det skulle bli film av dette?*

– Til å begynne med tenkte jeg at dette var en ikke-sak som kom til å gå over. Samtidig økte oppmerksomheten rundt politivold i USA, det dukket opp flere og flere sterke historier om rasistisk motivert vold fra politi og påtalemyndigheter. Og etter å ha sittet i forhørsretten i Manhattan gikk det opp for meg at de historiene som får oppmerksomhet i mediene bare er toppen av isfjellet.

– *Hvordan har det vært som norsk å skulle fortelle historien om gentrifisering og rasespørsmål i Harlem?*

Filmskaper: Lene Berg. Foto: Martin Rustad Johansen / False Belief Film / 2019 FABB001 AS / All rights reserved

– Det var noe jeg nølte veldig med, det var skummelt. Hvilken rett har jeg til å si noe om dette? Men jo mer dette utviklet seg, jo mer følte jeg at jeg var en del av historien. Det ble mer og mer min historie. Det at jeg kommer utenfra fikk en egenverdi, ikke minst fordi jeg ikke tar ting for gitt og kan se det eksepsjonelle i noe mange innfødte oppfatter som helt vanlig.

– *Hvordan har ditt syn på det amerikanske rettssystemet endret seg som følge av dette?*

– Det er lett å se problemer ved det amerikanske rettssystemet, men rettferdighet er komplisert overalt, også i Norge eller i Tyskland, for den saks skyld. Jeg tror at å sitte i forhørsretten en dag ville være sunt for alle i et samfunn. På det laveste nivået i et rettssystem ser man hvordan samfunnet definerer «oss» og «dem» og «innenfor» og «utenfor». Prinsippet om likhet for loven er veldig viktig, men fungerer det hvis folk ikke er like?

Forstår ikke motivet.– *Hva er motivet til naboene, som ønsker å få D dømt?*

– Jeg vet ikke. Jeg skjønner det fortsatt ikke. Det er flere teorier i filmen om det. Kanskje er de også bare brikker i et spill som handler om penger og eiendomsmarkedet. Jeg tror ikke jeg skal spekulere mer enn det jeg gjør i filmen. Det som er klart, er at D har fornærmet dem på en eller annen måte.

– *Ble de spurt om å være med i filmen?*

– Jeg kan ikke nærme meg dem, jeg heller, på grunn av Ds kontaktforbud. Hvis jeg snakker med dem kan D bli arrestert. Jeg har heller ikke ønsket å snakke med dem, og heller ikke med statsadvokatens kontor. Dette er vår historie, og våre motstandere fremtrer gjennom sitater fra de kildene jeg har. Det har jeg prøvd å gjøre veldig korrekt. Sitater i filmen gir et representativt utvalg av hva de har sagt til politiet og i retten. Jeg føler det gir et *fair* bilde av hvordan saken ble bygget opp og hva som var hovedanklagene, i den grad man kan forstå hva anklagene er.

– *Er dere bekymret for at noe lignende skal skje igjen?*

– Ja. Eller at noe verre skal skje. At de kan arrestere ham igjen, eller at ... Jeg har de verste fantasiene. De skyter jo folk på gaten, liksom. De kan si at han motsatte seg arrestasjon eller oppførte seg aggressivt. Men det mest sannsynlige er nok at de prøver å stoppe filmen.

Brukes mot hverandre.– *Tror du noen lignende kunne skjedd i Norge?*

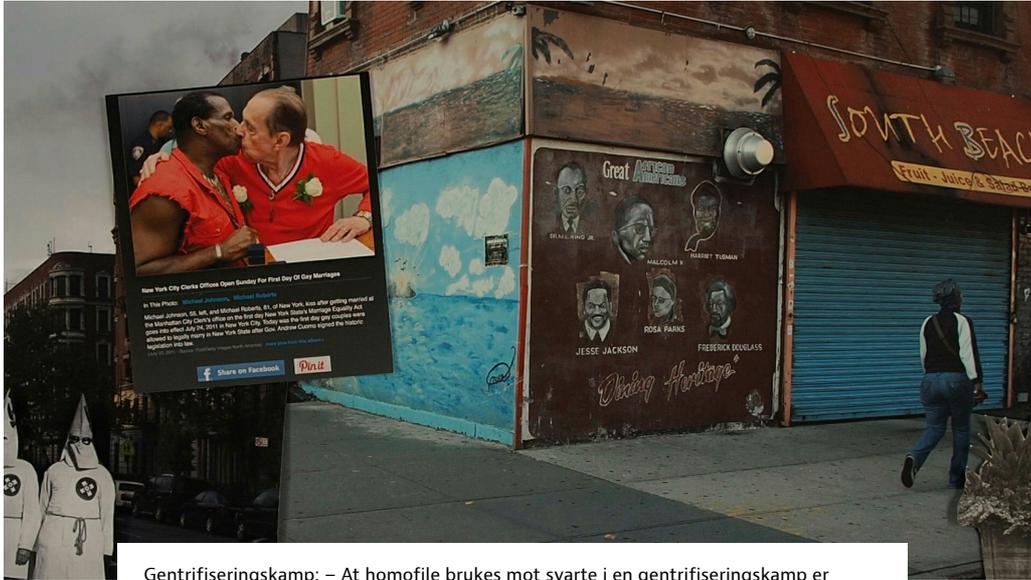
At sårbare grupper settes mot hverandre er ikke bare sørgelig, det er politisk svært problematisk.

– Det er jeg veldig nysgjerrig på, og ønsker å finne ut av. Denne historien er spesifikk for New York og USA, men jeg er også opptatt av at man tenker utover det. Det finnes parallelle problemer i vårt rettssystem. Det skjæres ned på fri rettshjelp i Norge nå, for eksempel. Uten advokat er du sjanseløs mot en sterk statsadvokat

– *Filmen er nominert til både Amnestys filmpris og queer-prisen Teddy Award. Hvordan tror du filmen kan bidra til å belyse lignende problemstillinger?*

– Jeg tenker at filmen har minst to sider. Det ene er at det er en sterk historie som er laget på en ganske unik måte filmatisk sett. Men filmen har også en aktivistisk side. Det at homofile brukes mot svarte i en gentrifiseringskamp er opprørende, at sårbare grupper settes mot hverandre er ikke bare sørgelig, det er politisk svært problematisk. Motsetningene filmen tar opp handler egentlig ikke om seksualitet- og identitetsmotsetninger, men snarere om politiske motsetninger. Derfor er jeg veldig glad for å Teddy-nominasjonen. Først forsto jeg ikke hvorfor filmen var nominert til en queer-pris. Men det bekrefter at de er opptatt av denne tematikken og vil gjerne

snakke om den. Jeg tenker at konflikten egentlig handler om to ulike verdensbilder: en *suburban* mot en urban holdningen til livet. Gentrifisering fører til at man prøver få trygge, homogene nabolag, mens det Manhattan og Harlem er kjent for er egentlig det motsatte.

Gentrifiseringskamp: – At homofile brukes mot svarte i en gentrifiseringskamp er opprørende, sier Lene Berg. Foto: False Belief Film / 2019 FABB001 AS / All rights reserved

Takk for at du har kjøpt Morgenbladet. Du har tilgang til alle artikler tilbake til 1993. For å dykke videre inn i Morgenbladet, bruk menyen i toppen eller lenkene under denne artikkelen.

[DOKUMENTARFILM](#)

[LENE BERG](#)

[USA](#)

[RASISME](#)

Annonse

Mest lest

**Flinke
yogapiker går
i tog**

15.02.19

**Torbjørn Røe
Isaksen kan
bli ministeren
for vår tids
Altaaksjon,
skriver Tove
Gravdal.**

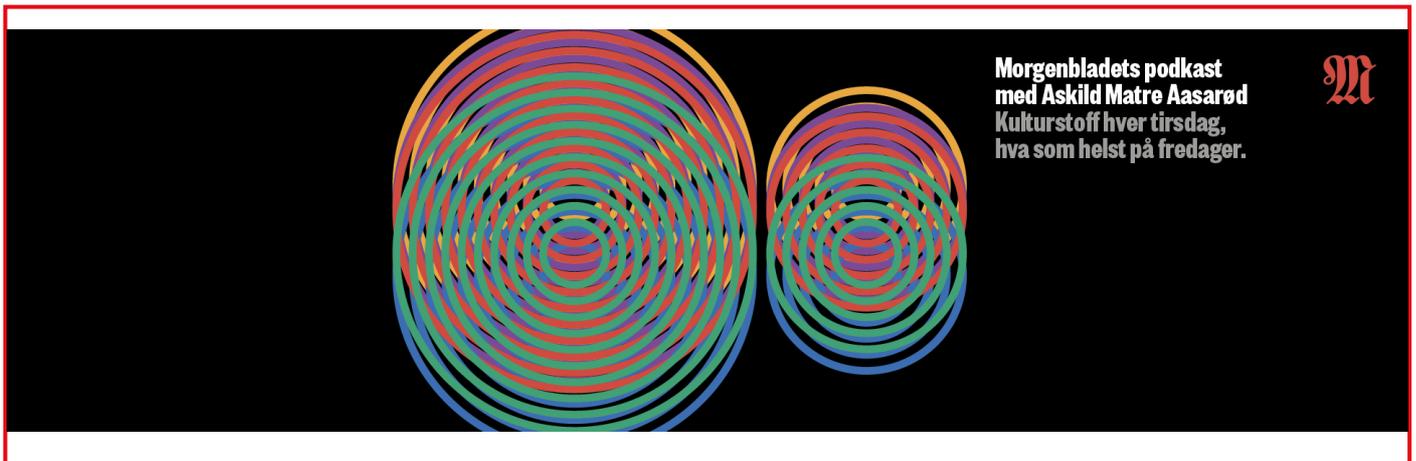
14.02.19

**«Er
nyhetsankrene
oversminket?»**

15.02.19

**En av verdens
mest omtalte
bøker er
nesten ikke
lest, skriver
Ane Farsethås.**

14.02.19

Morgenbladets podkast
med Askild Matre Asarød
Kulturstoff hver tirsdag,
hva som helst på fredager.

KULTUR / KOMMENTAR

**I nye Bjørvika er
alt dobbelt så
stort som det
burde være,
skriver Gaute
Brochmann.**

KULTUR / KOMMENTAR

**Aldri mer
1994, skriver
Aksel Kielland.**

KULTUR / ANMELDELSER

Menneskelig behandling

Indiskré aktiviteter
satte sitt preg på
både naturen og

KULTUR / MEDIER

Historiker sår tvil om ikoniske bilder fra landgangen i Normandie

En kort visitt på
den lengste dagen.

KULTUR / ANMELDELSER

Landskap i lommeformat

Europas eldste
skole for
landskapsarkitekter
hadde fortjent en

KULTUR / ANMELDELSER

Tåler ikke dagens lys

Det er vanskelig å få
øye på hva som er
galt med *Det
latterlige mørke.*

KULTUR / MUSIKK

Tidsklemme (de luxe- utgaven)

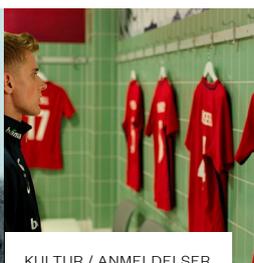
Med nok et
glimrende album
har Motorpsycho
har holdt skyhøyt

KULTUR / ANMELDELSER

Sangere, talere, røkere og sportsmenn

Filmen om Roald Amundsen fremstiller
polareren som den drittsekken han var.

KULTUR / ANMELDELSER

En felles arena

Heimebane gir
fortsatt følelsen av
et simultant,
nasjonalt tv-

KULTUR / MEDIER

Kulturens Voldemort

– Det er noe mytisk
i hvordan
kultureliten
konstrueres i

KULTUR / ANMELDELSER

Samisk hos Sonja

En samisk utstilling
uten aktivisme
tyder på kongelig
berøringsangst.

KULTUR / INTERVJU

Nå er det alvor

Bridget Christie er
komikeren som ble
berømt av å vitse
om kvinners

KULTUR / AKTUELT

- Det var en brutal oppvåkning

Historien om
hvordan Norge
taklet fatwaen mot
Salman Rushdie –

KULTUR / INTERVJU

Latter fra kjellerdypet

Klarer Black
Debbaths Lars
Lønning å finne fem
morsomme

#212 Estetisk krise i skisporet

PODKAST:
Ragnhild
Brochmann må
granske sin egen

KULTUR / AKTUELT

«Alle muligheter er åpne»

Vil Nasjonalmuseet
låne kunst fra Stein
Erik Hagen?
Direktøren har

KULTUR / REPORTASJE

Kjærlighet er mer

KULTUR / MEDIER

- Alle grenser viskes

enn forelskelse

Idol-Gaute plantet en drøm om et nytt liv på Ringsaker i en osloværing, og så ...

ut

Før stilte kjendisene opp på mediens premisser. Er det nå

Sentralbord

Kundeservice: 23 33 91 80
E-post: abo@morgenbladet.no
Sentralbord: 21 00 63 00

Kronikker- og debattinnlegg sendes til:

debatt@morgenbladet.no
kronikk@morgenbladet.no

Adresse

Morgenbladet as
Christian Krohgs gate 16
0186 Oslo

Nyhetsbrev

Skriv inn din e-postadresse for å motta Morgenbladets nyhetsbrev hver fredag.

E-post

ABONNER

OM MORGENBLADET KONTAKT OSS VARSLE PERSONVERN COOKIES VILKÅR ANNONSER ABONNEMENT LØSSALG E-AVIS PODCAST ANSATTE MIN SIDE

Alt innhold er opphavsrettslig beskyttet. Copyright: Morgenbladet. Ansvarlig redaktør og adm. direktør Anna B. Jensen.

Laget med Ramsalt Media